

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено Вченою радою
(протокол № 8 від «03» 03 2025 р.)
Заступник голови Вченої ради О.Г. Бондар
Введено в дію наказом ректора
від «04» 03 2025 р. № 10

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«СОЦІАЛЬНА РОБОТА»

Рівень вищої освіти: **третій (освітньо-науковий)**

Ступінь вищої освіти: **доктор філософії**

Галузь знань: **I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення**

Спеціальність: **П10 Соціальна робота та консультування**

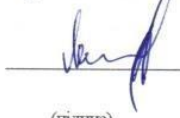
Кваліфікація: **доктор філософії в галузі «I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»**

зі спеціальності **«П10 Соціальна робота та консультування»**

Запоріжжя 2025

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

Гарант освітньо-наукової програми

_____ О.П. Масюк
(підпис)

ПОГОДЖЕНО

Завідувач відділу аспірантури і докторантури

_____ В.В. Буличова
(підпис)

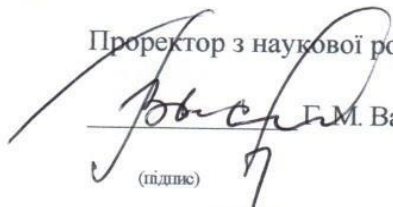
Директор Центру забезпечення якості освіти

_____ М. А. Томченко
(підпис)

Голова Наукового товариства студентів, аспірантів і докторантів

_____ Д. З. Будько
(підпис)

Проректор з наукової роботи

_____ Г.М. Васильчук
(підпис)

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Ю. О. Каганов
(підпис)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії)

Соціальна робота

назва освітньо-наукової програми

з галузі знань I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» зі спеціальності
(шифр та найменування галузі знань)

110 «Соціальна робота та консультування»

(код і найменування спеціальності)

визначає передумови доступу до навчання; розкриває зміст освітньої та наукової складових підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти; зазначає обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії; містить перелік загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та програмних результатів навчання; встановлює вимоги до проміжної та підсумкової атестації. Є основою для формування індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи здобувачів.

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно до таких нормативних документів:

- Закон України [«Про вищу освіту»](#) від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010;
- Закон України [«Про освіту»](#) від 05.09.2017 р. № 2145-VIII;
- Постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 [«Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»](#);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 [«Про затвердження галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»](#);
- Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 [«Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»](#);
- Постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261 [«Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах \(наукових установах\)»](#);
- Постанова КМУ від 12.01.2022 р. № 44 [«Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти \(наукової установи\) про присудження ступеня доктора філософії»](#);
- Наказ МОН від 01.06.2016 р. № 600 [«Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»](#);

- Наказ МОН України від 11.07. 2019 р. № 977 «[Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти](#)»;
- Наказ МОН від 30.04.2020 р. № 584 «[Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти](#)»;
- Наказ МОН від 30.12.2021 р. № 1495 «[Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності: 231 Соціальна робота для третього рівня \(освітньо-наукового\) вищої освіти](#)».

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

- Зальцбурзькі принципи – I (Salzburg-I). [Bologna Seminar «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» \(Salzburg, 3–5 February 2005\). Conclusions and Recommendations](#);
- Зальцбурзькі принципи – II (Salzburg-II). [Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. Brussels. European University Assosiation, 2010](#);
- Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). [Exploration of the implementation of the Principles for Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DGRTD Reference: ARES \(2011\) 932978](#);
- Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). [Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Assosiation, 2016](#);
- Сучасна докторська освіта в Європі: підходи та інституціональні структури. [Doctoral Education in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey. Berlin, European University Association, 2019](#);
- Докторська освіта в Європі: сучасні розробки та тенденції. [Doctoral education in Europe: current developments and trends. Based on the results of the 2021 EUA-CDE survey](#).

Освітньо-наукова програма враховує досвід аналогічних програм українських та зарубіжних закладів вищої освіти, зокрема таких як: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Національний університет «Львівська політехніка», Уманський державний педагогічний університет ім. Павла Тичини, Природничо-гуманістичний університет імені Яна Длугоша, Ченстохово, Польща, Університет Острави, Чехія.

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, основне місце роботи (навчання)
1	Масюк Олег Петрович, гарант ОНП	Доктор філософських наук, доцент, професор кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи ЗНУ.
2	Бойко Ганна Валентинівна	Кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи ЗНУ.
3	Гладиш Марія Олександрівна	Кандидат педагогічних наук, доцент, кафедра соціальної педагогіки та спеціальної освіти ЗНУ.
4	Заверико Наталія Віталіївна	Кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти ЗНУ.
5	Маловічко Олена Владиславівна	Кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи ЗНУ.
6	Приймак Олег Миколайович	Доктор історичних наук, професор, професор кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи ЗНУ.
7	Чайка Ірина Юріївна	Доктор філософських наук, доцент, професор кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи ЗНУ.
8	Усенко Гліб Сергійович	Здобувач вищої освіти ОНП «Соціальна робота».
9	Клопота Ольга Анатоліївна	Запрошений представник роботодавця: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи Хортицької національної академії.

Рецензії та відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи (навчання), організація (об'єднання), яку представляє (при наявності)
<i>Заклади вищої освіти (наукові установи)</i>		
1.	Чернета Світлана Юріївна	Доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи Волинського національного університету імені Лесі Українки.
2.	Максьом Катерина Володимирівна	Кандидат психологічних наук, доцент, завідувачка кафедри соціальної роботи Національного університету «Чернігівська політехніка».
<i>Випускники освітньо-наукової програми або програми, що їй передувала</i>		
3.	Овчарова Валерія Сергіївна	Голова громадської організації «ЙЕС», доктор філософії із соціальної роботи.
<i>Зарубіжні рецензенти</i>		
4.	Алекс Альтшулер	Керівник Школи соціальної роботи факультету соціального забезпечення та медичних наук Хайфського університету (Ізраїль), докторант Програми кризового лідерства (PCL) Школи публічного врядування імені Д. Ф. Кеннеді Гарвардського університету (США).

1. Профіль освітньо-наукової програми

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Запорізький національний університет
Офіційна назва освітньо-наукової програми	«Соціальна робота»
Тип програми	освітньо-наукова
Рівень вищої освіти Ступінь вищої освіти Галузь Спеціальність Освітня кваліфікація Професійна кваліфікація Кваліфікація в дипломі	третій (освітньо-науковий) доктор філософії I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» I10 «Соціальна робота та консультування» доктор філософії з <i>соціальної роботи та консультування</i> не присвоюється доктор філософії у галузі «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» зі спеціальності «Соціальна робота та консультування»
Цикл / рівень	FQ-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень НРК України – 8 рівень
Тип диплома та обсяг освітньо-наукової програми	диплом доктора філософії, одиничний термін навчання – 4 роки (у т.ч. освітня складова – 2 роки) освітня складова: 48 кредитів ЄКТС наукова складова: проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації; публікація статей за темою дисертації
Наявність акредитації	сертифікат про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми від 28.03.2024 р. № 7393 Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Дійсний до 26.03.2025.
Передумови	наявність освітнього ступеня магістра (другий рівень вищої освіти)
Форми здобуття освіти	денна, заочна, вечірня
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-наукової програми	http://phd.znu.edu.ua

2. Мета освітньо-наукової програми

Підготовка докторів філософії зі спеціальності «Соціальна робота та консультування», здатних здійснювати самостійні наукові дослідження, розробляти та впроваджувати інноваційні підходи до розв'язання комплексних соціальних проблем, а також ефективно поєднувати науково-дослідну, управлінську та прикладну професійну діяльність у соціальній сфері.

Програма спрямована на формування цілісної системи знань про закономірності функціонування соціальної сфери та вдосконалення професійної практики соціальної роботи шляхом:

- підготовки відповідних висококваліфікованих науково-педагогічних фахівців;

- розвитку наукових досліджень і посилення ролі інновацій у взаємодії Запорізького національного університету з регіональними соціальними службами, органами влади та громадським сектором;

- створення інтегрованого простору освіти, науки і культури як передумови підвищення якості соціальних послуг і сталого розвитку громад в умовах війни та повоєнного відновлення.

Мета освітньо-наукової програми корелюється зі Стратегією розвитку Запорізького національного університету в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України на 2023-2025 (<https://cutt.ly/vwIfDUay>). ЗНУ визначає свою місію як Pro Futuro («заради майбутнього»), яка реалізується у формуванні якісного людського капіталу задля повоєнного відновлення держави та повноцінного представлення України в європейській спільноті. В якості однієї зі стратегічних цілей ЗНУ декларує генерацію нових знань і корисних інтелектуальних продуктів, визнаних на національному й міжнародному рівні і здатних чинити якісні зміни у сферах їх застосування.

Відповідність досягається за рахунок оновлення підходів та методів дослідження у соціальній роботі, які використовуються дослідниками Запорізького національного університету для покращення соціальної роботи з особами, які знаходяться у складних життєвих обставинах, зокрема, внаслідок російсько-української війни, що забезпечує оптимізацію їх стану існування.

Мета ОНП направлена на розвиток пріоритетів Стратегії регіонального розвитку Запорізької області до 2027 року (<https://cutt.ly/bwIlgqwlh>) у сфері наукових досліджень та соціального захисту, а саме: 1) ефективне використання наукового потенціалу області у соціальній сфері; 2) забезпечення більш ефективної координації молодіжної роботи, задоволення потреб молоді (зокрема, у реалізації творчого потенціалу, набуття актуальних знань); 3) заохочення випускників закладів вищої освіти – молодих фахівців працювати в установах регіону, запроваджувати регіональні програми підтримки молодих спеціалістів; та ін.

3. Характеристика освітньо-наукової програми

Предметна область	<p><i>Об'єкт вивчення та діяльності:</i> добробут суспільства, детермінанти, що на нього впливають; теоретичні та методологічні основи організаційної, управлінської, експертної, контрольної-аналітичної, проектної, науково-дослідної діяльності у соціальній сфері.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців із соціальної роботи, здатних продукувати нові ідеї, здійснювати власні наукові дослідження у сфері соціальної роботи.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, концепції, принципи соціального розвитку особи і громад та їх використання для пояснення закономірностей соціальних процесів, соціального захисту.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> методи та технології соціальної роботи, експертного оцінювання, моделювання.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти.</p>
Орієнтація освітньо-наукової програми	<p>академічна – відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (ISCED 2011 / UNESCO) 0921 Care of the elderly and of disabled adults, 0922 Child care and youth services, 0923 - Social work and counselling.</p> <p>ОНП орієнтована на підготовку до науково-дослідної, управлінської та прикладної діяльності у соціальній роботі; на здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та продукування нових цілісних знань, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>
Основний фокус освітньо-наукової програми	<p>Освітньо-наукова програма базується на сучасних наукових дослідженнях у галузі «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» зі спеціальності «Соціальна робота та консультування», а також включає у себе кращі надбання соціальної педагогіки, а також встановлює необхідний рівень теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в області соціального захисту та</p>

	<p>надання соціальних послуг, оволодіння методологією наукової та методикою науково-педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, а також проведення здобувачем власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення для розв'язання актуальних соціальних проблем країни в умовах війни та повоєнного відновлення.</p> <p><i>Ключові слова:</i> соціальна робота, соціальний захист, соціальне забезпечення, соціальне обслуговування, інклюзія, соціальна робота в громаді, соціальне лідерство.</p>
<p>Особливості освітньо-наукової програми</p>	<p>Особливості ОНП складає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток традицій Запорізької школи соціальної роботи в контексті забезпечення досягнення глобальних цілей сталого соціального розвитку (проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25.09.2015 р. № 70/1) у регіоні та країни в цілому; - розвиток компетентнісної стратегії підготовки з соціальної роботи та консультування на основі кращого вітчизняного та закордонного досвіду; - кадрового забезпечення, яке включає в себе дві наукові школи із соціальної роботи та соціальної педагогіки, які реалізують свій науковий потенціал як в Україні, так і за кордоном. <p>Крім того особливості ОНП пов'язані, з широким спектром навчальних дисциплін, які викладаються у аспірантурі Запорізького національного університету, а саме:</p> <p>ОНП забезпечує широкий спектр навчальних дисциплін з формування універсальних навичок дослідника, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Дослідницько-інноваційна та проектна діяльність</i>, що включає модуль Жана Моне «Основи європейської проектної діяльності» за європейським проектом 587321-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-MODULE «European Project Culture» із залученням здобувачів до участі в інших проектах за програмою Erasmus+, що реалізуються в університеті; - <i>Академічне письмо та академічна доброчесність (з англomовним компонентом)</i>, що враховує результати участі ЗНУ у міжнародних проектах сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP (2016-2019) та «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (<i>Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ</i>) (2020-2022); - <i>Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника</i>, що викладається із залученням закордонних фахівців та можливістю складання міжнародного екзамєну Pearson Tests of English, а також враховує результати участі ЗНУ у європейському проекті 610427-EPP-1-2019-1-EE-EPPKA2-SVHE-JP «Розвиток потенціалу підготовки учителів іноземної мови як шлях до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції України» за програмою Erasmus+KA2 (2019-2022).
<p>4. Академічні права та працевлаштування випускників</p>	
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.</p>
<p>Працевлаштування випускників</p>	<p>Працевлаштування у науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, які здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері соціальної роботи.</p>

	<p>Майбутній фахівець-дослідник у сфері соціальної роботи може займати наступні посади (класифікатор професій ДК 003:2010): 1210 - керівник підприємства, установи та організації, 1210.1 - директор центру; 1210.1 керівник (начальник) установи соціального захисту населення; 1483 – менеджер у соціальній сфері; 2310 - викладач університетів та закладів вищої освіти: (2310.1 - професор, доцент; 2310.2 - викладач закладу вищої освіти; 2310.2 - асистент); 2351.1 - науковий співробітник; 2446 - професіонал в галузі соціального захисту населення: (2446.1 - науковий співробітник (соціальний захист населення); 2446.2 - професіонал в галузі соціального захисту населення: (2446.2 - соціальний працівник; 2446.2/24768/80 - фахівець із соціальної роботи).</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p><i>Підходи та технології:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – студентоцентрований підхід у навчанні та науковій діяльності, що враховує тематику дисертацій та напрям наукових інтересів здобувачів; – навчання через дослідження, що забезпечується через синергетичну взаємодію освітньої та наукової складових; – проблемно-орієнтоване навчання, що реалізується шляхом використання евристичних та дослідницьких методів навчання; – проєктно-організоване навчання, в якому проєкт виступає як форма, метод та результат навчання; – змішане та перевернуте навчання, що поєднує традиційні та онлайн форми, посилює роль самостійної роботи та сприяє активному засвоєнню нових знань; – цифрові технології (ZOOM, Google Meet, Google Drive, Google Forms, Google Slides, Google Keep, Jamboard, Miro, Lucidchart, Learning Apps, YouTube, WordWall, Padlet, Quizlet, Mentimeter тощо). <p><i>Форми навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – лекції, практичні заняття, консультації; – участь та організація ділових ігор, ситуаційне навчання та консультації; педагогічна (асистентська) практика; – тренінги, вебінари, онлайн-курси, літні школи, полілогові бесіди, проблемні семінари, практичні заняття з вирішення практичних кейсів; – наукова та проєктна діяльність. <p><i>Методи навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – інтерактивні методи («мозкові штурми», дебати, дискусії, презентації, організаційно-діяльнісні та рольові ігри; робота в групах); – методи проєктування (генерації ідей, ідентифікації проблем, постановки мети і завдань, планування, трансляції цілей на результати); – методи моделювання (розробка структури статей, дисертацій, звітів, заявок, проєктів тощо); – методи аналізу та рефлексії (портфолію, есе, бенчмаркінг, кейс-метод, модель рефлексій Г. Броєра та Т. Енерта); – методи набуття особистого досвіду наукової діяльності (робота над дисертацією, апробація результатів наукових досліджень на наукових семінарах (PhD-колоквіумах), конференціях, публікація статей, участь у розробці проєктних заявок та реалізації проєктів; – методи педагогічної підтримки та особистого прикладу (наставництво як безпосередня взаємодія наукового керівника та здобувача, викладача та

	<p>здобувача, соціалізація в академічну спільноту, участь у професійних мережах, популяризація та стимулювання наукової діяльності та її результатів).</p> <p>Означені форми й методи спрямовані на активізацію здобувачів вищої освіти, формування у них знань, вмінь і навиків пізнання та діалогу, властивого для сфери соціальної роботи.</p>
Оцінювання	<p>Система оцінювання передбачає поточний і підсумковий контроль знань та аналіз результатів наукової роботи здобувачів</p> <p><i>Поточний контроль</i> здійснюється викладачами на підставі опитування, тестування, само- та взаємооцінювання, а також за результатами захисту індивідуальних та групових проєктів, виконання індивідуальних завдань (написання есе, CV, мотиваційного листа, анотації, рецензії на статтю, розробка елементів проєктної заявки та ін.). Поточний контроль за результатами наукової роботи (проведення запланованого обсягу досліджень, розроблених розділів дисертації, кількості публікацій тощо) здійснюється науковими керівниками здобувачів.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> проводиться у формі екзамену або заліку за результатами вивчення навчальної дисципліни та проходження педагогічної (асистентської) практики, а також передбачає проміжну (напіврічну та річну) атестацію здобувачів щодо виконання ними індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи аспіранта.</p> <p><i>Проміжна атестація</i> проводиться на двох рівнях: перший – атестація на рівні наукового керівника та кафедри, на засіданні якої заслуховується звіт здобувача та ухвалюється відповідне рішення. Результати атестації затверджуються вченою радою факультету. Другий рівень – атестація комісією на чолі з проректором з наукової роботи (починаючи з другої атестації), до складу якої входять: завідувач відділу аспірантури і докторантури, гарант освітньо-наукової програми, декан факультету, фахівець відділу аспірантури і докторантури (секретар комісії). Атестація на другому рівні має на меті підтримку подальшої наукової діяльності аспіранта, а також виявлення проблемних питань (у тому числі попередження конфліктів) у процесі підготовки в аспірантурі та сприяння їх вирішенню з боку адміністрації ЗНУ.</p> <p><i>Присудження ступеня доктора філософії</i> відбувається за результатами публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи, отримали висновок наукового керівника та висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на підставі її публічної презентації та обговорення.</p>

6. Програмні компетентності

Вид компетентності	шифр		Відповідність Стандарту
Інтегральна компетентність	ІК	Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері соціальної роботи, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; застосовувати сучасні методології наукової та науково-педагогічної діяльності.	ІК.

Загальні компетентності	ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
	ЗК 2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	
	ЗК 3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	
	ЗК 4	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	
	ЗК 5	Здатність до критичного мислення.	
	ЗК 6	Здатність працювати в міжнародному контексті, у тому числі в рамках європейської та євроатлантичної інтеграції України.	ЗК03
	ЗК 7	Здатність розробляти проекти та управляти ними.	ЗК02
	ЗК 8	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	
	ЗК9	Здатність до особистісного та професійного розвитку.	
	ЗК 10	Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, загального культурного кругозору та дотримання принципів професійної етики й академічної доброчесності.	ЗК01
	ЗК 11	Здатність до міжособистісної взаємодії та комунікації, зокрема, у форматі консультування; володіння технікою публічних виступів, риторики та аргументації.	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1	Здатність до розуміння основних концепцій, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері соціальної роботи. Оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.	СК01
	СК2	Здатність здійснювати планування та виконання оригінальних досліджень, досягати наукових результатів, які створюють нові знання як в предметній області, так і в міждисциплінарних напрямках, і можуть бути опубліковані у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з галузі соціальної роботи та суміжних галузей.	
	СК3	Здатність виявляти, ставити та розв'язувати задачі дослідницького характеру в сфері соціальної роботи; консультувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності.	СК03
	СК4	Здатність застосовувати сучасні електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері соціальної роботи.	СК02.
	СК5	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, демонструвати глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень; володіти навичками академічного письма.	
	СК6	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти, в тому числі міждисциплінарні, з урахуванням соціальних, економічних, екологічних, міжкультурних та правових аспектів; демонструвати лідерство та відповідальність під час їх реалізації.	
	СК7	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, зокрема забезпечувати організацію та проведення навчальних занять зі здобувачами вищої освіти зі застосуванням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання; об'єктивне оцінювання здобутих результатів навчання.	СК05

	СК8	Здатність до побудови тлумачно-інтерпретаційних моделей для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійних практик у сфері соціальної роботи.	СК04
7. Програмні результати навчання			
РН1		Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері соціальної роботи та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень; критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	РН06
РН2		Глибоко розуміти загальні принципи, методи, методології наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері соціальної роботи та у викладацькій практиці.	
РН3		Застосовувати сучасні електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері соціальної роботи.	РН05
РН4		Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, спостережень, наявні літературні дані з метою розв'язання значущих наукових та науково-прикладних проблем.	
РН5		Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження за напрямом спеціальності та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів; консультивати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності.	
РН6		Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми зі спеціальності соціальна робота державною та іноземною мовами; оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з дотриманням правил академічного письма; здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію, зокрема у форматі консультивання (включаючи участь у міжнародних професійних і наукових заходах); демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики.	РН03
РН7		Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.	
РН8		Розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, загального кругозору; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя.	РН01
РН9		Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми соціальної роботи із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів.	РН02

PH10	Організовувати й здійснювати освітній процес у закладах вищої освіти, використовуючи сучасні освітні технології та інноваційні методи навчання; нормативне, наукове та навчально-методичне забезпечення; відповідально та об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів; розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.	PH08
PH11	Застосовувати концепції, історичні надбання та сучасні теоретичні і методологічні досягнення у сфері соціальної роботи.	PH04
PH12	Будувати тлумачно-інтерпретаційні моделі для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислювати наявні та створювати нові знання та/або професійні практики у сфері соціальної роботи.	PH07

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p><i>Наукове керівництво</i> здобувачами здійснюється активними дослідниками, які мають публікації за тематикою (напрямом) дисертаційних досліджень здобувачів, беруть участь у наукових проектах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються.</p> <p>Здійснюється згідно з чинними нормативно-правовими вимогам до забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти (Постанова Кабінету міністрів України «Про забезпечення ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. №1187, додаток 12).</p> <p><i>Викладання навчальних дисциплін</i> здійснюється найбільш компетентними викладачами, які відповідають п.п. 37, 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187) та мають вагомні наукові здобутки (публікації, проекти, стажування тощо) за змістом освітніх компонентів, які вони забезпечують.</p> <p>До викладання циклу професійних дисциплін та вибіркового курсів за освітньою програмою долучені 1 доктор історичних наук, професор, 2 доктори філософських наук, доценти, 2 кандидати педагогічних наук, з яких 1 професор, 1 кандидат філософських наук, доцент. Науково-педагогічні працівники ОНП проходять програми підвищення кваліфікації та/або стажування на базі вітчизняних і міжнародних науково-освітніх центрів у сфері соціальної роботи. Педагогічна майстерність і належний фаховий рівень викладачів забезпечений завдяки їх активній участі у проведенні наукових досліджень у сфері соціальної роботи, успішному досвіду наукового керівництва здобувачами ОНП та ін.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Запорізький національний університет забезпечує належну матеріально-технічну ресурсну базу для досягнення цілей і програмних результатів. Для навчання здобувачів вищої освіти використовуються навчальні корпуси № 1, 2, 4, 6 приміщення в яких повністю відповідають ліцензійним умовам. В кожному навчальному корпусі у достатній кількості створено комп'ютерні класи і навчальні аудиторії з мультимедійним обладнанням.</p> <p><i>Навчальні корпуси</i> підключені до високошвидкісного Інтернету, у тому числі Wi-Fi, обладнані сучасними аудиторіями та комп'ютерними класами, зокрема наявна спеціалізована мультимедійна аудиторія для аспірантів (Зала європейських студій), яка використовується для очного та дистанційного проведення навчальних занять, наукових заходів, захистів дисертацій тощо. Наявні сучасні обладнані аудиторії у підземних укриттях.</p> <p><i>Соціально-побутова інфраструктура</i> включає мережу гуртожитків з достатньою кількістю місць, комбінат харчування, спортивний клуб, центр</p>

	<p>культури, кабінет психолога, спортивно-оздоровчий табір, коворкінг-центр, стадіон та ін.</p> <p>Наявна ресурсна база, вільний доступ до неї забезпечує здобувачів вищої освіти можливостями для максимальної самореалізації як у вимірі неформальних ініціатив, так і академічної освіти.</p> <p>Діють платформи для отримання від студентів зворотного зв'язку, актуалізації потреб та інтересів здобувачів, їх залучення до вільних дискусій, творчого і філософського самовираження, зокрема: студентська рада Запорізький національний університет забезпечує належну матеріально-технічну ресурсну базу для досягнення цілей і програмних результатів.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформація щодо <i>організації навчання</i> здобувачів розміщена на сайті ЗНУ та веб-сторінках його структурних підрозділів, зокрема відділу аспірантури і докторантури; навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін (робочі програми, силабуси, презентації лекцій, методичні рекомендації, завдання для поточного та підсумкового контролю тощо) розміщені на сторінках відповідних дисциплін у системі електронного забезпечення навчання Moodle ЗНУ.</p> <p>Для <i>наукової роботи</i>, пошуку наукової літератури застосовуються інформаційні ресурси наукової бібліотеки: сайт та мобільний додаток LibClient; забезпечується доступ до ресурсів провідних світових видавництв Elsevier, Springer Nature, De Gruyter, Wiley та баз даних, у тому числі до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та повнотекстових ScienceDirect, SpringerLink. До послуг здобувачів також інституційний репозитарій (https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/), система наукових та академічних показників СИНАП (https://scientific-rating.znu.edu.ua/); сайти наукових фахових видань ЗНУ (https://web.znu.edu.ua/NIS/588.ukr.html); запрошення на конференції (https://cutt.ly/3wbJPzjf).</p> <p>Для <i>педагогічної підтримки та залучення здобувачів</i> до академічної спільноти створено та підтримуються професійні групи у Facebook: «Аспірантура і докторантура ЗНУ» (https://www.facebook.com/groups/1430909570544926/); YouTube канал Aspirantura ZNU https://www.youtube.com/@aspiranturaznu8471/videos</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Право здобувачів на кредитну мобільність реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 (зі змінами, постанова КМУ №599 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності» від 13 травня 2022 р.) внутрішнього положення ЗНУ (https://cutt.ly/UwbJOz9C).</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах національної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання. Запорізький національний університет у вересні 2019 приєднався до програми Національних обмінів «Плацкарт», до якої входять Національний університет «Острозька академія», Український католицький університет, Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, Львівський національний університет ім. І. Франка, Національний</p>

	<p>університет «Києво-Могилянська Академія», Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Львівський торговельно-економічний університет, Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського, Національний університет народного господарства та природокористування (https://cutt.ly/YwbJUVCE). Укладено договір № 79-с від 28 жовтня 2021 року про співпрацю та організацію взаємовідносин з Дніпропетровським державним університетом внутрішніх справ. Крім того, ЗНУ сам є активним учасником програм внутрішньої академічної мобільності (https://cutt.ly/lwbJISbz).</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Забезпечуються можливості для введення здобувачів у міжнародну академічну спільноту шляхом сприяння апробації результатів наукових досліджень здобувачів на міжнародних конференціях і семінарах, їх публікації у міжнародних виданнях, а також стажування у закордонних закладах вищої освіти та наукових установах в рамках укладених двосторонніх угод.</p> <p>Укладені договори про співробітництво у тому числі щодо академічного обміну з Поморською академією в Слупську, Польща (угода б/н від 09.09.2020 р.); Ургенський державний університет, Узбекистан (угода про співпрацю, б/н, від 04.06.21р.); Університетом ім. Яна Длугоша у м. Ченстохові, Польща (угода про співпрацю, б/н, від 12.07.2019 р.); Університетом СТЕКОМ, Індонезія (угода №Е/048/08/2021 від 10.08.2021); Університет «Туран-Астана», Казахстан (угода про співпрацю, б/н, від 07.09.21р.) Університетом Упсали, Швеція (угода про співпрацю, б/н, від 31.01.22р.)4; Кавказький міжнародний університет, Грузія (угода про співпрацю № 81-с від 20.07.2023). Крім того, укладено угоду про культурну, освітню та наукову співпрацю між Даремським університетом (Великобританія) та ЗНУ (б/н від 28.06.2022), міжінституційну угоду на навчальну мобільність студентів та викладачів в рамках програми Еразмус+ між Білефельдським університетом (Німеччина) та ЗНУ (від 03.04.2022). Функціонує офіційний Telegram-канал університету: «ЗНУ: міжнародні можливості для НПП і аспірантів».</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Програма відкрита для навчання, у тому числі іноземних громадян за умови володіння українською мовою на рівні не нижче B2.</p>

12. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Освітня складова освітньо-наукової програми

Шифр	Назва освітніх компонент	Кіл-ть кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
	Цикл загальної підготовки		
	<i>Обов'язкові компоненти</i>		
	<i>оволодіння мовними компетентностями</i>		
ОК1	Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника	6	залік, екзамен
	<i>всього</i>	6	
	<i>оволодіння загальнонауковими компетентностями</i>		
ОК2	Філософія наукової свідомості	4	залік
	<i>всього</i>	4	
	<i>набуття універсальних навичок дослідника</i>		
ОК3	Сучасні технології навчання й викладання у вищій школі	3	екзамен
ОК4	Дослідницько-інноваційна та проєктна діяльність	4	екзамен
ОК5	Академічне письмо та академічна доброчесність (з англомовним компонентом)	3	залік
ОК6	Педагогічна(асистентська) практика	4	диф.залік
	<i>всього</i>	14	
	<i>Загалом за циклом загальної підготовки</i>	24	
	Цикл професійної підготовки		
	<i>здобуття глибинних знань із спеціальності</i>		
	<i>Обов'язкові компоненти</i>		
ОК7	Актуальні проблеми соціальної роботи	4	екзамен
ОК8	Інноваційні технології соціального інспектування та аудиту	4	екзамен
ОК9	Професійно-орієнтований практикум іноземною мовою	4	залік
	<i>всього</i>	12	
	<i>Вибіркові компоненти</i>		
ВД	Вибіркова дисципліна 1	4	залік
ВД	Вибіркова дисципліна 2	4	залік
ВД	Вибіркова дисципліна 3	4	залік
	<i>всього</i>	12	
	<i>Загалом за циклом професійної підготовки</i>	18	
	<i>Загалом за освітньою складовою, у т. ч. вибіркових компонентів</i>	48 12 (25%)	

Перелік вибірових компонент формується гарантом ОНП упродовж місяця після зарахування до аспірантури чергової хвилі здобувачів та затверджується на засіданні вченої ради факультету (інституту). У зазначеному переліку має бути передбачена принаймні одна дисципліна, що відповідає обраній тематиці (напрямові) наукових досліджень кожного здобувача. Перелік вибірових дисциплін є додатком до даної ОНП.

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми є підготовка та публікації наукових статей, виступи на конференціях, семінарах (PhD-колоквіумах, круглих столах тощо).

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі. Індивідуальний план наукової роботи погоджується науковим керівником та затверджується науково-технічною радою ЗНУ впродовж двох місяців з дня зарахування аспіранта на навчання.

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта

№	Перелік та обсяг робіт	Форма контролю
1. Перший рік навчання		
1.1	Затвердження теми дисертаційної роботи та Індивідуального плану наукової роботи аспіранта (упродовж 2-х місяців після зарахування)	напіврічна та річна атестації
1.2	Аналіз літератури за темою дослідження, ідентифікація проблеми, визначення об'єкта та предмета дослідження; формулювання мети і завдань дослідження; розробка плану-проспекту дисертації	
1.3	Участь у наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
1.4	Участь у наукових конференціях (не менше однієї)	
1.5	Написання першого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2. Другий рік навчання		
2.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
2.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	

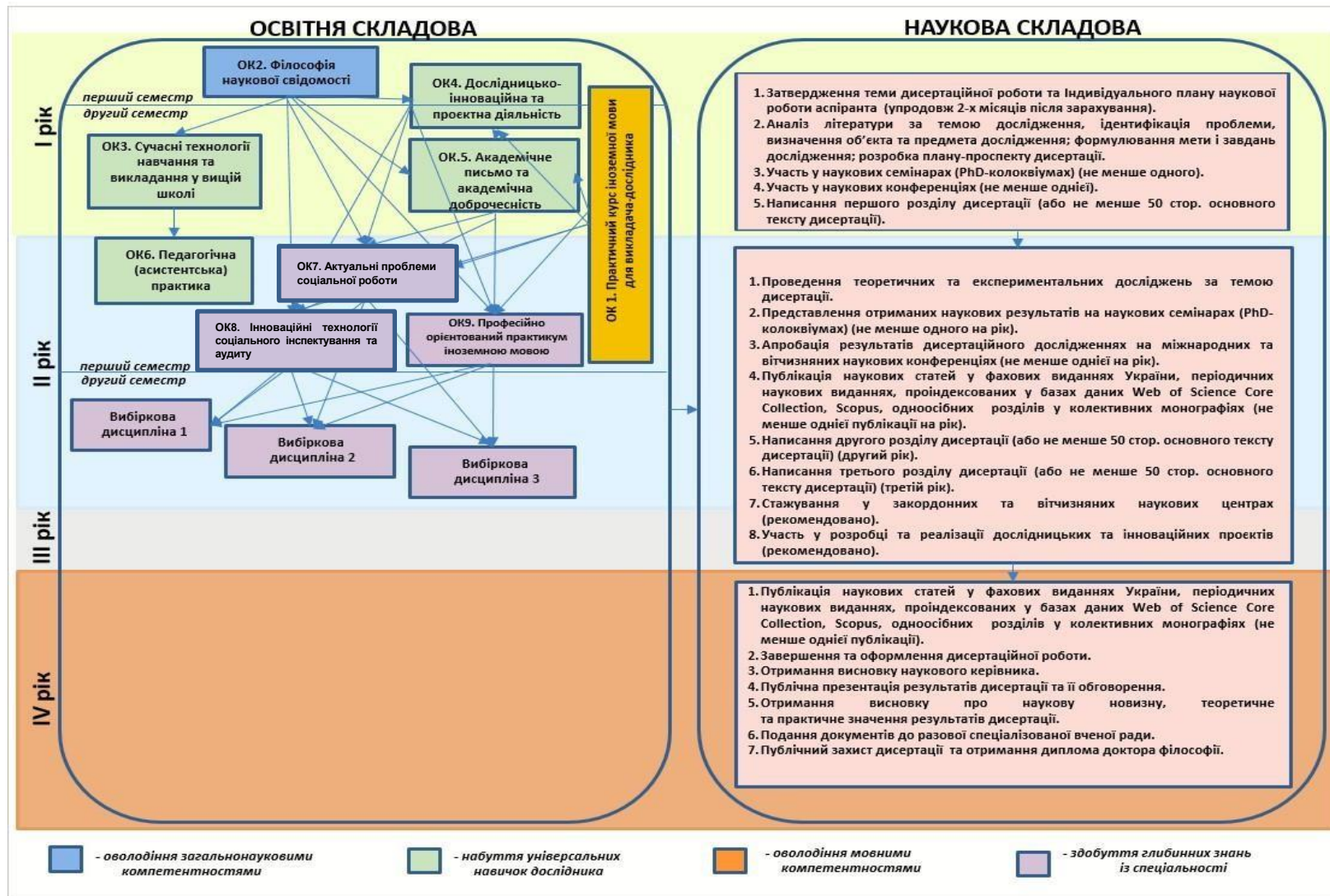
2.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
2.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
2.5	Написання другого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2.6	Участь у програмах академічної мобільності, стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
2.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
3.Третій рік навчання		
3.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
3.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквиумах) (не менше одного)	
3.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
3.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
3.5	Написання третього розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
3.6	Участь у програмах академічної мобільності, стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
3.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
4. Четвертий рік навчання		
4.1	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	напіврічна та річна атестації; публічна презентація результатів дисертації; захист дисертації
4.2	Завершення роботи над дисертацією та її оформлення	
4.3	Отримання висновку наукового керівника та подання заяви на одержання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації <i>(не пізніше ніж за дев'ять місяців до завершення нормативного строку навчання)</i>	
4.4	Публічна презентація результатів дисертації та її обговорення <i>(не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви)</i>	

4.5	Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації <i>(не пізніше двох тижнів з дня проведення презентації)</i>	
4.6	Подання документів до Вченої ради ЗНУ <i>(не пізніше двох тижнів з дня отримання висновку)</i> з метою створення разової спеціалізованої ради для захисту дисертації	
4.7	Публічний захист дисертації та отримання диплома доктора філософії	

Напрями досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії

№	Напрями досліджень
1	Історія становлення та трансформація соціальної роботи в Україні (у т.ч. в умовах воєнної та повоєнної реконфігурації соціальної сфери).
2	Соціальна робота в громадах і розвиток соціальної стійкості в умовах війни і повоєнного відновлення.
3	Підготовка та професійний розвиток фахівців соціальної роботи.
5	Міжсекторне партнерство і роль громадських організацій у наданні соціальних послуг.
6	Соціальна адаптація та реінтеграція ветеранів і членів їх сімей.
7	Соціальна підтримка внутрішньо переміщених осіб, сімей, постраждалих від війни.
8	Інклюзія як принцип розвитку освітніх і соціальних спільнот.
9	Соціальна робота у сфері цифрових ризиків і кібербезпеки молоді.
10	Соціальне проєктування, соціальні інновації та аудит соціальних послуг.
11	Волонтерство та громадянська участь молоді в системі соціальної підтримки.
12	Оцінювання потреб та якості соціальних послуг.

2.3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів	Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді, за результатами якого видається документ встановленого зразка (диплом доктора філософії) з присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії у галузі «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» зі спеціальності «Соціальна робота та консультування».
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є кваліфікаційною науковою працею, виконаною здобувачем особисто й представленою у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською або англійською мовою, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених досліджень у сфері соціальної роботи, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення». Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті відділу аспірантури і докторантури, розділ: «Разові спеціалізовані вчені ради». Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії повинна мати обсяг основного тексту 7-9 авторських аркушів. Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН (наказ МОН від 12 січня 2017 р. № 40).
Вимоги до публічного захисту дисертації	Вимоги до порядку подання, попередньої експертизи, у тому числі перевірки на плагіат, та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, а також її оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗНУ визначаються Положенням про присудження наукового ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університеті (у новій редакції) .

4. ПРОЦЕДУРИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Відповідно до [Стратегії розвитку ЗНУ в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення на 2023-2025 рр.](#) однією із стратегічних цілей університету є «формування якісної й конкурентоспроможної освітньої пропозиції, яка гармонійно поєднує навчальну й наукову складові, враховує очікування й ціннісні орієнтири ключових стейкхолдерів і світові тренди», що неможливо без функціонування дієвої системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти на всіх трьох рівнях (бакалавр, магістр, доктор філософії).

У ЗНУ створено освітньо-наукове середовище, що дозволяє здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повною мірою оволодіти основними видами програмних компетентностей: загальнонауковими, мовними, спеціальними (предметними), набути універсальних навичок дослідника та педагогічних умінь щодо викладання у вищій школі. Освітній процес на третьому рівні вищої освіти забезпечують найдосвідченіші науково-педагогічні працівники, які мають вагомі досягнення у професійній діяльності та здійснюють викладання на високому науково-методичному рівні з використанням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання. Науковий пошук майбутніх докторів філософії здійснюється в рамках традицій численних наукових шкіл ЗНУ під науковим керівництвом досвідчених науковців, які мають публікації з тематики дисертаційних досліджень здобувачів. Науковий потенціал ЗНУ дозволяє формувати разові спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Здобувачам створено умови щодо

апробації їх наукових результатів шляхом друку статей у фахових виданнях ЗНУ, виступу на наукових/науково-практичних конференціях, участі у тематичних заходах, круглих столах, наукових семінарах, PhD-колоквіумах та ін. Велика кількість міжнародних проєктів і програм, які реалізуються в університеті, надають можливість здобувачам бути залученими до міжнародної академічної спільноти.

Для забезпечення підвищення якості вищої освіти на третьому, освітньо-науковому рівні призначено координатора PhD-програм в університеті, який здійснює вчасну розробку й оновлення локальних нормативних документів, що регулюють процес підготовки докторів філософії в ЗНУ; координує діяльність гарантів освітньо-наукових програм шляхом наповнення відповідного електронного ресурсу в Moodle «Для гарантів освітньо-наукових програм», організовує для них і груп забезпечення спеціальні тренінги, семінари якості та ін.; здійснює контроль за вчасним оновленням освітньо-наукових програм відповідно до змін у нормативній базі, пропозицій стейкхолдерів, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; надає інформаційно-консультативну підтримку здобувачам через функціонуючі для аспірантів кожного року навчання Telegram-канали, де вони мають можливість отримати як всю актуальну інформацію щодо їхнього навчання, так і оперативні відповіді на питання, що виникають у процесі їх підготовки.

Моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм

- 4.1. Моніторинг та періодичний перегляд освітньо-наукових програм проводиться відповідно до локальних нормативних документів ЗНУ. Процедура розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм регламентується [Положенням про освітньо-наукові програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти \(ступеня доктора філософії\) Запорізького національного університету](#).
- 4.2. Моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм має на меті забезпечення взаємозв'язку між змістом навчання (освітня складова) та дослідженням здобувачів наукового ступеня доктора філософії (наукова складова).
- 4.3. До проведення моніторингу залучаються провідні фахівці факультету, роботодавці, випускники, здобувачі, а також відділ моніторингу якості освіти та ліцензування, який здійснює періодичне опитування всіх категорій стейкхолдерів та розміщує відповідні [соціологічні звіти](#) на сайті відділу. За результатами моніторингу та змін у нормативно-правовій базі здійснюється щорічне оновлення освітньо-наукових програм і навчальних планів.
- 4.4. Здобувач є не тільки замовником освітньої послуги, а й партнером у визначенні вектору наукового пошуку, розвитку наукових шкіл, якісного становлення його як дослідника і викладача під керівництвом наукового керівника.
- 4.5. В ЗНУ запроваджене щосеместрове опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу та якості викладання навчальних дисциплін. Опитування проводиться за допомогою он-лайн сервісів в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE. Результати опитування враховуються при оновленні робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, а також при внесенні змін у навчальні плани та освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників

- 4.6. Згідно [Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників Запорізького національного університету](#) ЗНУ забезпечує підвищення кваліфікації та стажування НПП не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Положення регулює усі формальні аспекти підвищення кваліфікації, в тому числі професійного розвитку викладачів.
- 4.7. ЗНУ створює умови для підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників як в Україні, так і за кордоном. При цьому НПП можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами. Зокрема формами підвищення кваліфікації є: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; наукове стажування; інформальна освіта; здобуття наукового ступеня, участь у програмах академічної мобільності.
- 4.8. Підвищення кваліфікації на базі ЗНУ здійснюють: [Центр післядипломної освіти](#), [Школа педагогічної майстерності](#), [Центр інтенсивного вивчення іноземних мов](#). Для гарантів освітньо-наукових програм та наукових керівників аспірантів діє курс підвищення кваліфікації «Актуальні питання підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти»; для викладачів третього рівня вищої освіти - «Підвищення цифрових компетентностей співробітників Запорізького національного університету», які можна опанувати дистанційно як у синхронному, так і в асинхронному режимах.
- 4.9. В університеті щорічно здійснюється [рейтингвання науково-педагогічних працівників](#) за встановленими [критеріями](#), результати якого враховуються при проведенні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП, відзначення найкращих працівників за вагомі досягнення в професійній діяльності, кар'єрного зростання.

Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

- 4.10. З метою інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу в ЗНУ функціонує єдина [система електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE](#), яка, зокрема містить розроблений фахівцями ЗНУ спеціалізований модуль для автоматичного вибору здобувачами навчальних дисциплін за вибором. Для супроводу організаційно-управлінської діяльності діє єдина інформаційна система управління «Документообіг». В усіх навчальних корпусах забезпечений доступ до мережі Інтернет завдяки технології Wi-Fi.
- 4.11. Автоматизація основних функцій управління освітнім процесом запроваджено на базі системи управління освітнім процесом АСУ Деканат», «Ректорат» та введеною в дію з 2023 року АСУ «Методичний комплекс "Розклад"».
- 4.12. Інформаційне забезпечення наукової діяльності включає доступ до [он-лайн наукової бібліотеки ЗНУ](#), електронних баз даних, (у т.ч. міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science та ін.) та інших електронних бібліотечних ресурсів та сайтів

наукових фахових видань ЗНУ.

- 4.13. Облік наукової роботи та виконання ліцензійних вимог науково-педагогічних працівників здійснюється на власній електронній платформі [СІНАП \(система наукових та академічних показників\)](#); функціонує й [інституційний репозитарій ЗНУ](#).

Публічність інформації про освітньо-наукові програми

- 4.14. З метою забезпечення інформаційної відкритості ЗНУ та виконання вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про доступ до публічної інформації» на [головній сторінці офіційного сайті університету](#) створений спеціальний розділ «Публічна інформація», в якому зібрані посилання на всі публічні документи та інформацію загально університетського характеру.
- 4.15. Повний текст освітньо-наукових програм, навчальні плани, силабуси навчальних дисциплін, Правила прийому до аспірантури, графік освітнього процесу, розклади занять та сесій, нормативні документи, що регулюють процес підготовки докторів філософії у Запорізькому національному університеті розміщено на [сайті відділу аспірантури і докторантури ЗНУ](#). Громадське обговорення проєктів освітньо-наукових програм здійснюється у розділі [«Громадське обговорення ОНП»](#) на сайті ЗНУ.

Академічна доброчесність та запобігання й виявлення плагіату в наукових роботах

- 4.16. Забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу регламентується [Кодексом академічної доброчесності Запорізького національного університету](#) та [Положенням про порядок запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти та дисертаціях на здобуття наукового ступеня у Запорізькому національному університеті](#).
- 4.17. Органом, що здійснює контроль за дотриманням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу є Рада з академічної доброчесності. Факти порушення науковими, педагогічними, науково-педагогічними працівниками та особами, що навчаються, норм Кодексу виносяться на розгляд Ради з академічної доброчесності. За порушення норм академічної доброчесності здобувачі, наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть бути притягнуті до моральної, дисциплінарної, адміністративної відповідальності відповідно до нормативних і розпорядчих документів, норм законодавства України.
- 4.18. Для запобігання та виявлення плагіату в наукових дослідженнях працівників та здобувачів вищої освіти в ЗНУ діє система запобігання та виявлення плагіату з широким використанням спеціалізованого програмного обладнання. В межах проєкту сприяння академічній доброчесності встановлені партнерські відносини та підписаний договір про співпрацю з [StrikePlagiarism.com](#), яка надає можливість перевірити роботи на плагіат та взаємні цитування.
- 4.19. Для здобувачів третього рівня вищої освіти викладається обов'язковий курс «Академічне письмо та академічна доброчесність (з англomовним компонентом)». Для додаткового інформування майбутніх докторів філософії на сайті відділу аспірантури і докторантури створено окрему сторінку [«Академічна доброчесність»](#).

**5. Матриця відповідності програмних компетентностей
обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми**

ЗК, СК	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні компетентності								
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	
OK1	+	+				+			+	+	+		+			+	+			
OK2	+	+	+	+	+			+	+	+				+						
OK3	+	+		+	+			+	+	+	+				+			+		
OK4	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			
OK5	+	+			+	+		+		+	+		+	+	+	+				
OK6	+	+	+		+			+	+	+	+				+			+		
OK7	+	+	+							+			+	+	+	+			+	
OK8	+	+	+							+			+	+	+			+	+	
OK9		+		+		+					+		+	+	+	+				

**6. Матриця відповідності програмних результатів навчання
програмним компетентностям освітньо-наукової програми**

РН	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні компетентності								
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	
РН1	+	+	+						+			+	+	+	+					
РН2	+	+	+		+					+			+	+	+		+	+	+	+
РН3		+												+	+	+			+	
РН4	+	+	+	+						+			+	+	+		+			+
РН5	+	+	+					+	+	+	+			+	+	+		+		
РН6		+		+		+					+					+	+			
РН7	+	+			+			+		+	+		+	+	+	+				
РН8	+	+	+	+	+			+	+	+					+					+
РН9		+	+	+		+	+	+		+				+	+			+		
РН10								+	+	+	+					+	+		+	+
РН11		+	+										+		+					+
РН12	+	+	+							+			+	+	+					+

**7. Матриця відповідності програмних результатів навчання
обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми**

РН OK	РН1	РН2	РН3	РН4	РН5	РН6	РН7	РН8	РН9	РН10	РН11	РН12
OK1						+		+	+			
OK2		+		+			+	+				
OK3			+			+		+		+		
OK4	+		+		+	+		+	+			
OK5			+			+	+	+				
OK6		+	+			+		+		+		
OK7	+			+							+	+
OK8	+				+						+	+
OK9			+	+		+					+	

ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ ДО ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Перелік внесених змін/доповнень	Протоколи (документи) ініціаторів змін	Протоколи Вченої ради ЗНУ
<i>Перелік змін і доповнень відносно попередньої редакції ОНП 2024 року</i>		
На титульному аркуші й далі по тексту внесено зміни до найменування і шифру галузі та коду й найменування спеціальності, зокрема (з галузь знань 23 «Соціальна робота», спеціальність 231 «Соціальна робота» на галузь знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» спеціальність. І10 «Соціальна робота та консультування»).	Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти: постанова КМУ від 30.08.24 р. № 1021. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266: постанова КМУ від 15.11.24 р. № 1300	Протокол № 8 від 25.02.25 р.
У п.1 профіля ОНП додано інф-цію про отримання сертифікату про акредитацію (за наявністю), якщо це був період з лютого 2024 по лютий 2025	Рішення НАЗЯВО протокол № 7 (57) від 26.03.2024р.	
У розділі 3 надано посилання на оновлену редакцію Положення про присудження ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університеті	Наказ ректора № 433 від 03.10.24 р.	
На аркуші погодження змінено прізвища та ініціали зав. аспірантури і докторантури та Голови НТСАДМВ ЗНУ	Протокол засідання вченої ради факультету соціології та управління № 6 від 31.01.25	
У п.9 профіля ОНП щодо матеріально-технічного забезпечення додано «Наявні сучасні обладнані аудиторії у підземних укриттях»	Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти, затв. Наказом МОН від 15.05.24 р. № 686;	
Уточнено мету ОНП з огляду на орієнтацію на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, а також на досягнення цілей вищої освіти Ради Європи (виховання активної громадської позиції, підготовка до ринку праці, особистий світоглядний розвиток, розвиток нових знань)	Протокол засідання ради факультету соціології та	
На основі реакції стейкхолдерів, було посилено стратегічну спрямованість ОНП на формування інтегрованого простору освіти, науки і культури як важливої передумови розвитку ринку соціальних послуг.	Протокол засідання ради факультету соціології та	

	управління № 6 від 31.01.2025 року.	
За пропозиціями представників органів державної влади, соціальних служб і громадського сектору у цілях ОНП закріплено чіткий вектор на розвиток наукових досліджень і посилення ролі інновацій у взаємодії Запорізького національного університету з регіональними соціальними службами, органами влади та громадськими організаціями.		